

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้สรุปผลตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จากกลุ่ม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาอบต. กลุ่มพัฒนาสตรีตำบล อสม. และกลุ่มสตรีแม่บ้าน รวมจำนวน 247 คน จาก 10 หมู่บ้าน (องค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง. 2555)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จากกลุ่ม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาอบต. กลุ่มพัฒนาสตรีตำบล อสม. และกลุ่มสตรีแม่บ้าน ซึ่งได้มาจากการใช้วิธีสุ่มแบบง่าย

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่ทราบจำนวนประชากรตามวิธีของ ยามานะ (Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n แทน ขนาดตัวอย่าง

N แทน ขนาดประชากร

e แทน ค่าความคลาดเคลื่อน (กำหนดให้มีค่าเท่ากับ .05)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{247}{1 + 247(0.05)^2}$$

$$= \frac{247}{1 + 0.6175} = 153 \text{ คน}$$

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 กำหนดขอบข่ายการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเลือกที่จะศึกษาในด้านการใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง การร่วมรณรงค์หาเสียง การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ การติดตามข่าวสารทางการเมือง และการรวมกลุ่มผลประโยชน์

1.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อให้เหมาะกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยปรับระดับการประเมินจากการศึกษาหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของบุญชม ศรีสะอาด (2543 : 69-71)

1.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีขององค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถาม แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้จำนวน 153 ชุด ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

ด้านที่ 2 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

ด้านที่ 3 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

ด้านที่ 4 ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง

ด้านที่ 5 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

ตอนที่ 3 ทำการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นคำถามชนิดปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล และวิเคราะห์ ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งมีการใช้เครื่องมือทางสถิติ ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (Percentage) อธิบายสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์ โดยสรุปจัดกลุ่มประเด็นและนำเสนอด้วยการแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ในแต่ละด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้าน การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะและด้านการร่วมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 และ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ด้านการรวมกลุ่ม ผลประโยชน์ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ปัจจัยด้านอายุ และด้านระดับการศึกษา มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ส่วนปัจจัยด้าน สถานภาพ อาชีพ และรายได้ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ คือ อายุ และระดับการศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ .025 และ .018 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ .408 และ .346 ตามลำดับ ตัวแปรดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความ

แปรปรวนของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้ร้อยละ 19.00 ($R^2=0.190, F=17.473$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.893 + 0.025 (\text{อายุ}) + 0.081 (\text{ระดับการศึกษา})$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.436 + 0.408 (\text{อายุ}) + 0.346 (\text{ระดับการศึกษา})$$

3. ข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

3.1 ด้านไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ผู้นำสตรีได้เสนอแนวทางที่เหมาะสม คือ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง เพื่อให้คนอื่นเห็นเป็นตัวอย่างมากที่สุด รองลงมาคือ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ผู้มีสิทธิออกไปเลือกตั้งและลำดับสุดท้าย คือ การจัดสถานที่ให้สะดวก

3.2 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ผู้นำสตรีได้เสนอแนวทางที่เหมาะสม คือ การติดป้ายประกาศให้ทั่วถึงทุกที่มากที่สุด รองลงมาคือ หาเสียงด้วยความจริงใจ และลำดับสุดท้ายคือ ประชุมให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

3.3 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ผู้นำสตรีได้เสนอแนวทางที่เหมาะสม คือ ให้รับฟังความคิดเห็นของคนอื่นมากที่สุด รองลงมา คือ การแสดงความคิดเห็นให้อยู่ในขอบเขต และลำดับสุดท้ายคือ ยอมรับความเป็นจริงเพราะต้องมีผู้ชนะผู้แพ้

3.4 ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ผู้นำสตรีได้เสนอแนวทางที่เหมาะสม คือ ให้ติดตามข่าว ตามสื่อ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ เป็นประจำมากที่สุด รองลงมาคือ ให้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านศูนย์ข้อมูลประจำหมู่บ้าน และลำดับสุดท้ายคือ การส่งข่าวสารจากหน่วยงานภาครัฐให้เข้าถึงประชาชน

3.5 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ผู้นำสตรีได้เสนอแนวทางที่เหมาะสม คือ ควรมีการบริหารจัดการกลุ่มให้เข้มแข็ง รองลงมา คือ รัฐให้การส่งเสริมด้านงบประมาณ และลำดับสุดท้ายคือ มีความสมัครใจในการทำงาน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล ยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า มีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันสังคมไทยได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ให้สิทธิความเท่าเทียมกันระหว่างชาย และหญิง และสตรีมี โอกาสในการศึกษาเพิ่มขึ้น เกิดความรู้ ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก และจากผลการศึกษากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1.1 ด้านการไปใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล ยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สรายุทธช่วย ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมทางการเมือง

ด้านการไปใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้นำสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้ให้ความสำคัญของการเลือกตั้งผู้แทนเพราะต้องการให้คนดีมีความรู้ มีความสามารถพัฒนาท้องถิ่นของตน สอดคล้องกับ คำเกิง ลักษณะ โยธิน (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลนครลำปาง พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลนครลำปาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า ด้านการแสดงความความคิดเห็นทางการเมือง อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการไปใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งรับชาติ และรับท้องถิ่น ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และด้านการรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมทางการเมือง และสอดคล้องกับ นัญญิกาล ศรีจันทร์โท (2552 : 100-101) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฎ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม พบว่าประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฎ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ การมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิ์

เลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล การมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับการเลือกตั้ง เป็นการระดมการมีส่วนร่วมทางการเมืองและเป็นขั้นตอนในการนำเสนอ นโยบายการบริหารผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้แสดงเจตนารมณ์ในการเมือง แต่อย่างไรก็ตามการที่มีผู้นำสตรีมาช่วยผู้สมัครหาเสียง จะพัฒนาความสัมพันธจันสามารถติดต่อกับผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ใกล้ชิดมากขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่ความขัดแย้งหรือความไม่พอใจกับผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งคนอื่น ๆ ได้ จึงทำให้ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสรายุท ทศช่วย ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองลิ้ม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ความต้องการทางการเมือง อาจจะกระทำได้โดยวิธีการพูดการเขียน โดยผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ ซึ่งผู้นำสตรีที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างท่าแจ้ง ไม่ค่อยที่จะกล้าแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเท่าที่ควร การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองส่วนใหญ่มักจะแสดงออกโดยการพูดคุยกันในกลุ่มคนขนาดเล็กในครอบครัว ชุมชน กลุ่มเพื่อนสนิทหรือในที่ทำงานเท่านั้น ไม่ได้แสดงออกในที่สาธารณะเท่าที่ควร สาเหตุอาจเป็นเพราะไม่ค่อยมีการประชาสัมพันธ์เป็นทางการไม่มีเวลาว่างเพียงพอสำหรับการไปรับฟังการหาเสียง ไม่กล้าแสดงออกในที่สาธารณะชน และเพราะอาจกลัวว่าการแสดงความคิดเห็นของตนอาจจะไปขัดกับความรู้สึกของผู้ลงสมัคร ซึ่งสอดคล้องกับสรายุท ทศช่วย ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองลิ้ม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ซึ่ง มิลบาร์ท และ โกล

(Milbrath and Goel. 1977 : 12-19) ได้ศึกษาผลงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่าผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง มักเป็นพวกที่มีการศึกษาสูง มีข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองมาก และมีความสนใจทางการเมืองมากด้วย แต่จากการศึกษาพบว่าผู้นำสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาไม่สูงมากนัก โดยมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า รวบรวมร้อยละ 55.5 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม (ร้อยละ 67.8) และในปัจจุบันระบบการสื่อสารและเทคโนโลยีเข้ามามีในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นไป ด้วยความรวดเร็ว ทั้งถึง ทั้งทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หอกระจายข่าวประจำ หมู่บ้าน และระบบอินเทอร์เน็ต ประกอบกับ ส่วนราชการได้ให้ความสำคัญในการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารของประชาชนโดยการประกาศประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง จึงทำให้ผู้นำ สตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วม ทางการเมืองในด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วน ตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากสภาพสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะของพลวัต ทำให้สตรีไทยเข้ามามี บทบาทในด้านต่าง ๆ มากขึ้น การเปิดโอกาสให้สตรีแสวงหาความรู้ก่อให้เกิดความสามารถ ได้ เข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ของตนที่มีต่อสังคม จึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง เพื่อเรียกร้อง เสนอความต้องการตามระบอบประชาธิปไตย และรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม

2. ปัจจัยด้านอายุ และด้านระดับการศึกษา มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำ สตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่เป็นเช่นนี้อาจ เนื่องมาจากพัฒนาการ ในการเรียนรู้ทางการเมืองและเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีการพัฒนา ไป ตามอายุสำหรับผู้ที่มิอายุในวัยกลางคนจะมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่สูงขึ้น ไม่สอดคล้องกับ สมยศ หนูหนอง (2550 : 26) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมือง กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลเขาโร อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ระดับ บทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับสูง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อบทบาท ของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ ระดับการศึกษาของสตรี ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ อายุ สถานภาพ อาชีพ และ รายได้ เพราะมีความพร้อมในสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมากขึ้น (Lane. 1959 : 210) และ การศึกษาผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองสูงขึ้น (Milbrath and Goel. 1977 : 12-19) เนื่องจากระดับการศึกษาของบุคคลมีความสัมพันธ์กับคุณสมบัติอื่นๆ ของบุคคลด้วย ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับทัศนคติ ความเชื่อและปัจจัยสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมอื่น ๆ กล่าวคือ ผู้ที่มี

การศึกษาสูงมักมีรายได้สูงมีอาชีพที่มีสถานะสูง ได้รับข่าวสารทางการเมืองมากกว่าและรู้สึกมีประสิทธิภาพทางการเมืองมากกว่า ส่วนปัจจัยด้าน สถานภาพ อาชีพ และรายได้ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อาจเนื่องมาจากบริบททางสังคมที่ใกล้เคียงกันทั้ง สถานภาพ อาชีพ และรายได้ที่ไม่แตกต่างกันมากนัก อีกทั้งสถานะแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกัน จึงทำให้ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

3. ผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ให้ข้อเสนอแนะให้ไปใช้สิทธิ์ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง เพื่อให้คนอื่นเห็นเป็นตัวอย่าง คัดป้ายประกาศเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้ครอบคลุมทุกที่เพื่อดึงดูดความสนใจให้ไปเลือกตั้ง รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ลดปริมาณความขัดแย้ง การแสดงความคิดเห็นอยู่ในขอบเขต และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นได้ทุกคน ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองให้ได้รับข้อมูลข่าวสารได้ทั่วถึง การรวมกลุ่มเพื่อประโยชน์ทางการเมืองมีการบริหารกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง รัฐต้องให้การสนับสนุนในการดำเนินงานของกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากประเด็นที่ค้นพบ

1.1 หน่วยงานภาครัฐ การรณรงค์หาเสียง เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญเท่ากับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เนื่องจากทำให้ประชาชนสามารถเพิ่มอิทธิพลต่อผู้นำได้โดยการกำหนดคะแนนเสียงให้แก่ผู้สมัครคนใดคนหนึ่งไว้ก่อน ซึ่งอาจนำไปสู่ความขัดแย้งกันได้ จึงควรกำหนดขอบข่ายของการรณรงค์หาเสียง ให้ชัดเจน เพื่อป้องกันความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นในชุมชน ซึ่งจะทำให้ผู้นำสตรีกล้าที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งมากขึ้น อีกทั้งควรจัดเวทีปราศรัยหาเสียงต่อสาธารณะอย่างเป็นทางการ และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ซักถามอย่างเปิดเผย และควรจัดสถานที่หรือจุดสำหรับให้บริการข่าวสารทางการเมืองอย่างทั่วถึง

1.2 การหาเสียงเลือกตั้ง ควรหาเสียงในเชิงสร้างสรรค์ ไม่โจมตีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเจตนายกนโยบายให้ละเอียดชัดเจน อย่างมีเหตุผลและสามารถปฏิบัติได้จริง และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้มากที่สุด เพราะการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จะทำให้ได้ข้อมูลที่จะใช้ในการตัดสินใจและได้รับรู้ความต้องการและแนวคิดประชาชนที่เป็นจริง และยอมรับความพ่ายแพ้ ซึ่งเป็นวิถีทางประชาธิปไตยที่ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยรูปแบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อให้ผู้นำสตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกๆด้านมีระดับที่มากขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรี ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ เพื่อให้เห็นความชัดเจนในภาพรวมที่กว้างขึ้น ตลอดจนการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในรูปแบบต่างๆเพิ่มขึ้น ซึ่งข้อมูลที่ได้นี้จะนำไปเป็นข้อมูลอ้างอิงในการศึกษาต่อไปในระดับต่าง ๆ เป็นฐานข้อมูลในการพิจารณาส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำสตรีในภาครัฐ เอกชน ให้เกิดแนวทางพัฒนาแก่กลุ่มผู้นำสตรีที่เพิ่งเริ่มต้นหรือกำลังตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอีกด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY